

COMPLIANCE OF THE EXISTING FUND OF GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE WITH MODERN REQUIREMENTS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Polka N.S., Makhniuk V.M., Pavlenko N.P., Mohylnyi S.M.

ВІДПОВІДНІСТЬ ІСНУЮЧОГО ФОНДУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ СУЧАСНИМ ВИМОГАМ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

В

**ПОЛЬКА Н.С.,
МАХНЮК В.М.,
ПАВЛЕНКО Н.П.,
МОГИЛЬНИЙ С.М.**

ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України», м. Київ, Україна

В Україні від 2017 року запроваджено реформу освіти і створення «Нової української школи» (НУШ), яка розпочалася з ухвалення нового Закону України «Про освіту» та затвердження Кабінетом Міністрів України «Державного стандарту початкової освіти», що передбачає 12-річне навчання дітей з шестирічного віку. Метою реформи є створення школи, в якій буде приємно навчатись, яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті. Передумовою появи нових регулюючих документів у сфері

освіти в Україні була діяльність європейських організацій – Європейського Парламенту та Європейської Ради, які 2006 року ухвалили Рекомендацію про ключові компетентності й запропонували «Європейську довідкову рамку ключових компетентностей для навчання протягом життя». Ухвалення цього документа сприяло розвитку нормативної бази освіти у країнах, які включили напрацювання Ради Європи («Ключові компетентності в Європі», 1996), ОЕСР («DeSeCo: Визначення та добір компетентностей», 1997-2003), ЄС «Ключові компетентності.

ВІДПОВІДНІСТЬ ІСНУЮЧОГО ФОНДУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ СУЧАСНИМ ВИМОГАМ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Полька Н.С., Махнюк В.М., Павленко Н.П., Могильний С.М.

ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», м. Київ

Мета роботи: встановлення відповідності існуючого фонду закладів загальної середньої освіти в Україні сучасним вимогам «Нової української школи» за гігієнічними критеріями оцінки архітектурно-планувальних рішень.

Результати дослідження. За 30-річний період кількість шкіл зменшилась на 30%. Основний фонд ЗЗСО в Україні становлять будівлі, збудовані у 60-90 роках минулого століття.

За чинними нормативними документами санітарного та містобудівного законодавства, існуючі навчальні приміщення ЗЗСО мають переважно прямокутну форму та площу 50 м². За вимогами НУШ передбачається створення восьми різних за функціональним призначенням осередків з їх змінним використанням у просторі одного класу.

За результатами проведених розрахунків встановлено, що з дотриманням усіх нормативних відстаней розташування парт та внутрішніх конструкцій в єдиному просторі типового класу площею 50 м² залишається лише 26,4 м² вільної площі для розташування одномісних парт, при цьому останній ряд парт розміщується впритул до стіни (що не відповідає нормативній відстані 0,65 м). Слід зазначити, що при будівництві нових ЗЗСО за вимогами ДБН В.2.2-3:2018 з площею класів 60 м² з дотриманням нормативних відстаней для розташування парт залишається 31,2 м², що дозволяє розмістити 20 парт.

Висновки. З метою адаптації існуючого фонду ЗЗСО України під потреби реформи освіти НУШ та забезпечення умов охорони здоров'я учнів обґрунтовано новий показник розміщення 15 навчальних місць з одномісними партами, що може бути реалізовано в умовах дистанційного навчання.

Ключові слова: існуючі заклади загальної середньої освіти, архітектурно-планувальні рішення навчальних приміщень, санітарно-епідеміологічні вимоги, стандарт нової української школи.

Концепт у розвиток загальної середньої освіти», 2002 тощо). Тому нові українські освітні стандарти ґрунтуються на «Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти протягом життя». Відповідно до концептуальних засад реформування середньої освіти НУШ визначено десять компетентностей, якими повинна володіти дитина після закінчення навчання у школі [1]. Важливою частиною концепції НУШ є урізноманітнення варіантів організації навчального простору у класі, планування і дизайн освітнього простору школи, спрямований на розвиток дитини і мотивацію її до навчання, розвиток інфраструктури для забезпечення різних форм навчання учнів.

Забезпечення оптимальних санітарно-гігієнічних умов в існуючому освітньому просторі закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) з урахуванням вимог НУШ є важливою складовою для збереження ще не сформованого організму дитини та її безпечною перебування у школі нині є актуальним, що зумовило тему даного дослідження.

Мета роботи: встановлення відповідності існуючого фонду закладів загальної середньої освіти України сучасним вимогам «Нової української школи» за гігієнічними критеріями оцінки архітектурно-планувальних рішень.

Матеріали і методи. Для реалізації поставлених у зазначеному дослідженні завдань вивчено статистичні дані за 1991-2019 роки щодо фактичної забезпеченості дитячого населення ЗЗСО України; проаналізовано санітарне, містобудівне та освітнє законодавство України у сфері проектування ЗЗСО (105 документів); проведено санітарно-епідеміологічну оцінку 42 проектів будівництва ЗЗСО (за 435

ГІГІЄНА ПЛАНУВАННЯ

показниками). У роботі використано такі методи: теоретичні, аналітичні, санітарно-епідеміологічної експертизи проектів будівництва.

Результати дослідження. За результатами проведеного ретроспективного аналізу забезпеченості дитячого населення України ЗЗСО з метою визначення пропорційності наявності місць до фактичної потреби для дітей нами встановлено наступне. Від 1991 до 2011 року загальна кількість ЗЗСО зменшилася на 22,26%. Тільки за останні п'ять навчальних років мережа ЗЗСО скоротилася на 14,77%. Загалом за 30-річний період кількість шкіл зменшилася на 30%, за 2017-2018 роки – на 678 шкіл (4,03%), 2019 року – ще на 200 шкіл (1,3%). При цьому кількість учнів за 2017-2019 роки збільшилася на 323 тисячі [2-4].

Основний фонд ЗЗСО в Україні складають будівлі, збудовані у 60-90-х роках минулого століття та яким вже понад 20 років (96%), більшість з них потребує капітального ремонту та оновлення матеріально-технічної бази.

За останні 13 років у Києві збудовано 14601674 м² житла, при цьому шкіл (16) – лише 96552 м², тобто 10599 навчальних місць. Зазначена містобудівна ситуація призводить до використання шкіл, розташованих на понаднормативній відстані та спричиняє їх перевантаженість, що становить близько 11,3%.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну

освіту» наповнюваність навчального приміщення визначена не більше 30 учнів, проте для типового приміщення існуючого фонду ЗЗСО вченими-гігієністами було обґрунтовано гігієнічний норматив у 25 учнів, що кореспондується з містобудівними нормативами площі навчального приміщення на 1 учня – 2,4 м² [6]. Значна кількість українських шкіл збудована за чинними на час будівництва нормативними документами: СНиП II-65-73 «Общеобразовательные школы и школы-интернаты», СНиП 2.08.02-89* «Общественные здания и сооружения», ДСанПіН 5.5.2.008-01 «Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу», ДБН В.2.2-3-97 «Будинки і споруди навчальних закладів», за якими існуючі навчальні приміщення ЗЗСО мають переважно прямокутну форму та площу 50-54 м² (табл. 1).

Зазначені архітектурно-планувальні рішення типового навчального приміщення передбачали розташування двомісних парт рядами за умови дотримання вимог лівостороннього природного освітлення (рис. 1).

За існуючої мінімальної площі навчального приміщення 50 м² за умови адаптації нового освітнєвого нормативу наповнюваності у 30 учнів штучно скорочуються нормативні відстані: між партами – вільні проходи (норматив 0,5-0,7 м), між першою партою та навчальною дош-

кою (норматив 2,5 м), за фактичних зазначень відстаней у досліджуваних ЗЗСО 0,2 м та 1,5 м відповідно.

Новітній нормативний документ містобудівного законодавства ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти» містить санітарно-епідеміологічну складову гігієнічних нормативів архітектурно-планувального спрямування. За цим документом передбачено площу навчального приміщення у 60 м² для проектування та будівництва нових ЗЗСО. Зазначена площа дотримуватиме нормативний показник площі навчального приміщення на одного учня, який є базовим у гігієнічному відношенні і визначає санітарно-епідеміологічне благополуччя навчального закладу, у містобудівному – визначає категорію складності об'єкта за критеріями стійкості, довговічності та безпеки у пожежному відношенні. Новітній нормативний документ санітарного законодавства «Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти», затверджений наказом МОЗ

№ 2205 від 25.09.2020 р., зареєстрованим у Мінюсті 10.11.2020 р. за № 1111/35394, ініціювався виключно працівниками освіти і має гігієнічне спрямування щодо дотримання вимог медичної безпеки в освітньому середовищі всіх типів ЗЗСО.

З метою створення освітнього середовища та вільного розвитку творчої особистості школяра, що визначена у Методичних рекомендаціях «Щодо організації освітнього простору Нової української школи» (наказ МОН від 23.03.2018 р. № 283) передбачено зміни в освітніх програмах, засобах навчання та просторово-предметному оточенні у навчальному приміщенні. За новітніми освітніми технологіями проведення навчального процесу передбачається вільне переміщення учнів під час уроку у межах класу і проведення дослідницьких та активних рухових занять.

В інноваційному педагогічному процесі НУШ збільшується частка дослідницької (проектно-грандової), командної та групової діяльно-

сті учнів. Відповідно урізноманітнюються варіанти організації навчального простору у класі. Крім класичних варіантів, використовуються новітні, наприклад мобільні робочі місця, які легко трансформуються для групової роботи. Планування і дизайн освітнього простору школи спрямовуються на розвиток дитини та мотивацію її до навчання.

Організація освітнього простору навчального кабінету для учнів початкових класів потребує широкого використання нових ІТ-технологій, нових мультимедійних засобів навчання, оновлення навчального обладнання, що потребує поглибленого гігієнічного вивчення у частині дотримання нормативних вимог електромагнітної безпеки.

Зазначеними Методичними рекомендаціями в умовах НУШ передбачається створення 8 навчальних осередків для

□ навчально-пізнавальної діяльності (розмір парт відповідно віку);

□ тематичних занять (дошки/фліп-чарти/стенди для

Таблиця 1

Генезис та розвиток нормування показників площі навчальних приміщень в Україні

Назва нормативного документа	Рік прийняття нормативного документа	Нормативний показник площі навчального приміщення	Відповідний пункт з посиланням на нормативні показники у документі
СНиП II-65-73 «Общеобразовательные школы и школы-интернаты»	1973 р. затверджено Державним комітетом Ради Міністрів СРСР у справах будівництва	50 м ²	п. 3.9, таблиця 5 «Площадь учебных помещений»
СНиП 2.08.02-89* «Общественные здания и сооружения»	1989 р. затверджено постановою Державного будівельного комітету СРСР	2,2 м ² на 1 учня	п. 2.8*, таблиця 15 «Площади основных учебных помещений»
ДБН В.2.2-3-97 «Будинки і споруди навчальних закладів»	1997 р. затверджено наказом Держкоммістобудування України	2,4 м ² на 1 учня за наповнюваності 25 учнів; 2,0 м ² на 1 учня за наповнюваності 30 учнів	п. 3.43, таблиця 4 «Питомі показники площ основних навчальних приміщень»
ДСанПін 5.5.2.008-01 «Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу»	2001 р. погоджено листом МОН України, затверджено постановою головного державного санітарного лікаря України	2,4 м ² на 1 учня за наповнюваності 25 учнів; 2,0 м ² на 1 учня за наповнюваності 30 учнів	п. 3.3, додаток 2 «Склад і площа приміщень загальноосвітніх шкіл»
ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти»	2018 р. погоджено МОН України та МОЗ України, затверджено наказом Мінрегіону України	2,4 м ² на 1 учня за наповнюваності 25 учнів; 2,0 м ² за наповнюваності 30 учнів	п. 6.13, таблиця 1 «Питомі показники площ основних навчальних приміщень»

COMPLIANCE OF THE EXISTING FUND
OF GENERAL SECONDARY EDUCATION
INSTITUTIONS OF UKRAINE WITH MODERN
REQUIREMENTS OF THE NEW
UKRAINIAN SCHOOL

**Polka N.S., Makhniuk V.M., Pavlenko N.P.,
Mohylnyi S.M.**

*SI «O.M. Marzieiev Institute for Public Health,
National Academy of Medical Sciences
of Ukraine», Kyiv, Ukraine*

Objective: We established the compliance of the existing fund of general secondary education institutions in Ukraine with the modern requirements of the new Ukrainian school (NUS) according to the hygienic criteria for the evaluation of the architectural-and-planning decisions.

Results: Over a 30-years period, the number of schools has decreased by 30%. The main fund of the GSEI in Ukraine consists of the buildings built in the 1960-1990 years.

According to the current standard documents of sanitary and town-planning legislation, the existing educational premises of the GSEI have basically a rectangular shape and an area 50 m². According to the requirements of the NUS, it is envisaged to create eight zones with different functional purposes at their interchangeable use in one class building space.

By the results of the calculations, it has been established that in compliance with all regulatory distances between desks and internal structures in a single building space of the standard class with an area 50 m² there is only 26.4 m² of free space for single desks, while the last row of the desks will be close to the wall (which does not meet the standard distance 0.65 m).

It should be noted that at the construction of the new GSEI according to the requirements of SBS V.2.2-3: 2018 with a class area 60 m² with a compliance of the standard distances for the placement of the desks, 31.2 m² remains, which allows you to place 20 desks.

Conclusions: In order to adapt the existing fund of the GSEI of Ukraine to the needs of the reform of the NUS education and to provide conditions for the health protection of the students, a new indicator of the placement of 15 educational places with single desks was substantiated, which can be implemented at online training.

Keywords: existing general secondary education institutions, architectural-and-planning decisions for educational premises, sanitary-and-epidemiological requirements, standard of the new Ukrainian school.

діаграм з ключовими ідеями);

□ ігор (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);

□ художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт);

□ куточків живої природи для проведення дослідів (пророщування зерна, спостереження та догляд за рослинами, спостереження та догляд за рибками в акваріумі);

□ відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям);

□ дитячої класної бібліотеки;

□ зони вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Тому з гігієнічної точки зору розміщення всіх восьми різних за функціональним призначенням зон (з їх взаємозамінним використанням) в одному будівельному просторі навчального приміщення є нонсенс.

Зазначені інновації в освіті не були погоджені з МОЗ України і їх реалізація в умовах фактичних архітектурно-планувальних рішень існуючих ЗЗСО ускладнюється через дефіцит площі навчального приміщення, а відтак порушується право дітей на безпечний освітній простір (погіршення санітарно-гігієнічних умов перебування, недотримання нормативних ергономічних показників робочого місця учня, створення ризику травматизму та збільшення психологічного навантаження).

Новим повсюдним нововведенням НУШ є використання одномісних парт для облаштування осередка навчально-пізнавальної діяльності, що за ідеологією реформи сприятиме створенню особистого робочого простору для кожного учня та концентрації для навчання. Перехід до одномісних парт у навчальних приміщеннях ЗЗСО передбачає гнучку організацію простору – перепланування розміщення парт: «ромашкою», напівколом, колом, амфітеатром,

шаховим порядком та традиційно рядами.

При облаштуванні класу типової площі одномісними партами порівняно з двомісними створюється дефіцит у 17% від загальної площі приміщення за рахунок ергономічних показників. Необхідно врахувати планувальні показники щодо нормативних відстаней: між зовнішньою стіною і першим рядом парт – 0,6-0,7 м; між третім рядом і внутрішньою стіною – не менше 0,7 м; між передньою партою і класною дошкою – не менше 2,4-2,6 м; між останньою партою і стіною – не менше 0,65 м; між останньою партою та класною дошкою – 9 м; між партами – 0,5 м, що фактично створює дефіцит площі у 25%.

За результатами проведених розрахунків встановлено, що з дотриманням всіх нормативних відстаней між партами та внутрішніми конструкціями в єдиному будівельному просторі типового класу площею 50 м² залишається лише 26,4 м² вільної площі для розташування

одномісних парт, при цьому останній ряд парт буде впритул до стіни (що не відповідає нормативній відстані 0,65 м). Слід зазначити, що при будівництві нових ЗЗСО з класами площею 60 м² для розташування парт залишається 31,2 м², що дозволяє забезпечити нормативну відстань 9 м від дошки до останнього ряду парт.

У типовому навчальному приміщенні площею 50 м² з дотриманням вимог до відстаней та розташування од-

номісних парт рядами можна розмістити лише 15 одномісних парт [2-6].

У нових ЗЗСО з площею навчального приміщення 60 м² з дотриманням нормативних відстаней, у тому числі між останньою партою та навчальною дошкою, за розрахунками, можна розмістити 20 парт, у разі зменшення відстані між першою партою та навчальною дошкою до 1,5 м – 24 парти.

Слід зазначити, що дані розрахунки проводилися для

навчального приміщення, в якому не передбачено шафи для роздягання учнів, що додатково зменшило б вільну площу класу ще на 3 м².

Фактично, в умовах типового навчального приміщення з розташуванням одномісних парт для 30 учнів створюється замкнутість навчального простору (відсутність можливості вийти з-за шкільної парти), яка спричиняє психологічну та фізіологічну напруженість. Недотримання нормативних ергономічних показників, що спостерігається у 50% учнів класу, призводить до вимушеної робочої пози протягом навчального дня у зв'язку з орієнтацією парт спиною до вчителя, погіршення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних умов, збільшення психологічного навантаження, що спричиняє виникнення «шкільної» патології: порушень постави, зору та травматизму дітей (рис. 2).

Чинні вимоги санітарного законодавства щодо лівостороннього природного освітлення робочих місць учнів, які були обґрунтовані вченими-гігієністами ще у минулому столітті і впроваджені з метою профілактики виникнення патології органів зору, в умовах НУШ втрачають сенс.

Таким чином, для розташування 30 навчальних місць і невеликої ігрової зони необхідно передбачити загальну площу класу щонайменше у 1,5 рази більшу за встановлений в Україні норматив, а саме: не менше 72 м². В умовах існуючої матеріально-технічної бази ЗЗСО, яка вже склалася, забезпечення зазначеної мінімальної площі неможливе, оскільки більшість існуючих ЗЗСО в Україні збудовано ще у 1980-1990 роках (деякі ще раніше).

Тому за наявної матеріально-технічної бази ЗЗСО, розмірів та площ класних приміщень 50-54 м² організувати навчальний процес з використанням одномісних парт у класах, які мають прямокутну конфігурацію, з забезпеченням вільних проходів між пар-

Рисунок 1

Типове планування класу початкової школи в Україні, яке використовується протягом останніх 60 років, з наповненістю за вимогами МОН на 30 нормативних навчальних місць, і передбачається під перепланування для НУШ

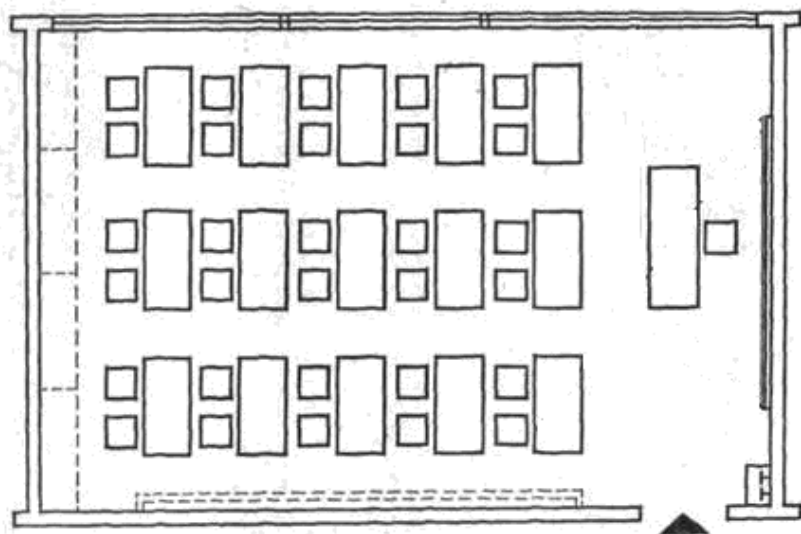

Рисунок 2

Фактичний вигляд існуючого класу з впровадженням нововведення НУШ

СООТВЕТСТВИЕ СУЩЕСТВУЮЩЕГО ФОНДА УЧРЕЖДЕНИЙ ОБЩЕГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ СОВРЕМЕННЫМ ТРЕБОВАНИЯМ «НОВОЙ УКРАИНСКОЙ ШКОЛЫ»

Полька Н.С., Махнюк В.М., Павленко Н.П., Могильный С.Н.
 ГУ «Институт общественного здоровья им. А.Н. Марзеева НАМН Украины», г. Киев, Украина

Цель работы: установить соответствие существующего фонда учреждений общего среднего образования в Украине современным требованиям «Новой украинской школы» по гигиеническим критериям оценки архитектурно-планировочных решений.

Результаты исследования. За 30-летний период количество школ сократилось на 30%. Основной фонд УОСО в Украине составляют здания, построенные в 60-90 годах прошлого века.

Согласно действующим нормативным документам санитарного и градостроительного законодательства существующие учебные помещения УОСО имеют в основном прямоугольную форму и площадь 50 м².

Требованиями НУШ предусматривается создание восьми различных по функциональному назначению зон с их взаимосменным использованием в одном пространстве класса.

По результатам проведенных расчетов установлено, что при соблюдении всех нормативных расстояний взаиморасположения парт и внутренних конструкций в едином строительном пространстве типичного класса площадью 50 м² остается только 26,4 м² свободной площади для размещения односторонних парт, при этом размещение последнего ряда парт будет вплотную к стене (что не соответствует нормативному расстоянию 0,65 м).

Следует отметить, что при строительстве новых УОСО по требованиям ДБН В.2.2-3:2018 с площадью классов 60 м² с соблюдением нормативных расстояний для размещения парт остается 31,2 м², что позволяет разместить 20 парт.

Выводы. С целью адаптации существующего фонда УОСО Украины под нужды реформы образования НУШ и обеспечения условий охраны здоровья учащихся обоснован новый показатель размещения 15 учебных мест с односторонними партами, что может быть реализовано в условиях дистанционного обучения.

Ключевые слова: существующие учреждения общего среднего образования, архитектурно-планировочные решения учебных помещений, санитарно-эпидемиологические требования, стандарт новой украинской школы.

тами та восьми навчальних зон можливо за умов місткості класів на рівні 15 учнів.

Висновки

1. Запровадження в Україні реформи освіти і створення «Нової української школи», яка передбачає ранній початок навчання (з 6-ти років) на базі існуючого фонду навчальних приміщень ЗЗСО типової площі 50-54 м² восьми різних за функціональним призначенням осередків (з взаємозмінним використанням їх у просторі одного класу) відбулося без участі МОЗ та потребує поглибленого гігієнічного супроводу.

2. Враховуючи норматив наповнюваності класів у 30 учнів та інноваційні вимоги НУШ з метою дотримання вимог медичної безпеки, умов профілактики травматизму та зменшення психогенного навантаження, що є складовими детермінантами охорони здоров'я школярів, обґрунтовано збільшення чинного нормативу площі

навчального приміщення на 40 % (площею не менше 72 м²).

3. З метою адаптації існуючого фонду ЗЗСО України під потреби реформи освіти НУШ та забезпечення умов охорони здоров'я учнів обґрунтовано новий показник розміщення 15 навчальних місць з одномісними партами, що може бути реалізовано в умовах дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Thibaut L., Ceuppens S., De Loof H., De Meester J., Goovaerts L., Struyf A. et al. Integrated STEM Education: A Systematic Review of Instructional Practices in Secondary Education. *Eur. J. STEM Educ.* 2018. № 3. Р. 1-12.

2. «Нова українська школа». Концептуальні засади реформування середньої школи / Міністерство освіти і науки. 2016. 40 с.

Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.

3. Аналіз впровадження реформи середньої освіти «Нова українська школа» / за ред. В.М. Мазярчука. Київ, 2018. 30 с.

4. Махнюк В.М., Сердюк Є.А., Чорна В.В., Гаркавий С.С., Лаптев В.Е. Нові гігієнічні підходи до сучасного містобудування в Україні. Монографія / за ред. Сердюка А.М., Польки Н.С. К. : Медінформ, 2021. 369 с.

5. Machniuk V.M., Hopperia V.G., Polka O.O., Pavlenko N.P., Ocheretyana G.V. Hygiene and ecology in state regulation of urban planning / ed. Polka N.S. Kyiv : Медінформ ; 2020 : 170 p.

6. Махнюк В.М., Павленко Н.П. Гігієнічна оцінка стану забезпеченості дитячого населення України закладами загальної середньої освіти у сільських та міських населених пунктах. *Молодий вчений*. 2020. № 7 (83). С.122-127.

REFERENCES

1. Thibaut L., Ceuppens S., De Loof H., De Meester J., Goovaerts L., Struyf A. et al. Integrated STEM Education: A Systematic Review of Instructional Practices in Secondary Education. *Eur. J. STEM Educ.* 2018 ; 3 : 1-12.
2. [The New Ukrainian School. Conceptual Foundations for Reformation of Secondary School]. Ministry of Education and Science. 2016 : 40 p. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (in Ukrainian).
3. Maziarchuk V.M. Analiz vprovadzhennia reformy serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» [Analysis of the Impementation of the New Ukrainian School Reform of Secondary Education]. Kyiv ; 2018: 30 p. (in Ukrainian).
4. Makhniuk V.M., Serdiuk Ye.A., Chorna V.V., Harkavyi S.S. and Laptiev V.E. Novi hihienichni pidkhody do suchasnoho mistobuduvannia v Ukraini. Monohrafiia [New Hygienic Approaches to Modern Town-Planning in Ukraine]. Ed. by Serdiuk A.M. and Polka N.S. Kyiv : Medinform ; 2021 : 369 p. (in Ukrainian).
5. Makhniuk V.M., Hopperia V.G., Polka O.O., Pavlenko N.P. and Ocheretyana G.V. Hygiene and Ecology in State Regulation of Urban Planning. Ed. by N.S. Polka. Kyiv : Medinform ; 2020 : 170 p.
6. Makhniuk V.M. and Pavlenko N.P. Hihienichna otsinka stanu zabezpechenosti dytiachoho naselennia Ukrainy zakladamy zahalnoi serednoi osvity u silskykh ta miskykh naselennykh punktakh [Hygienic Assessment of the Provision of the Children's Population with the Institutions of Secondary Education in Rural and Urban Settlements]. *Molodyi vchenyi.* 2020 ; 7 (83) : 122-127 (in Ukrainian).

Надійшло до редакції 05.12.2020

УДК: 351.77:725.5 :728.2 <https://doi.org/10.32402/dovkil2021.02.062>

DECISIONS AND MAINTENANCE CONDITIONS OF BUILT-IN HEALTHCARE INSTITUTIONS BY THE T. SAATI METHOD

Makhniuk V.M., Chaika H.V., Chorna V.V.,
Voloshchuk O.V., Melnichenko S.O., Pelekh L.V.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНИХ РІШЕНЬ ТА УМОВ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВБУДОВАНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА МЕТОДОМ Т. СААТІ

¹МАХНЮК В.М.,
¹ЧАЙКА Г.В.,
²ЧОРНА В.В.,
¹ВОЛОЩУК О.В.,
¹МЕЛЬНИЧЕНКО С.О.,
¹ПЕЛЕХ Л.В.

¹ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», м. Київ
²Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця

В

раховуючи містобудівну ситуацію, коли існує дефіцит земельних ділянок для розміщення амбулаторних закладів охорони здоров'я (у тому числі приватних стоматологічних кабінетів, діагностичних кабінетів тощо), більшість медичних кабінетів сімейної практики розміщуються у нежитлових вбудованих (прибудованих)

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНИХ РІШЕНЬ ТА УМОВ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВБУДОВАНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА МЕТОДОМ Т. СААТІ

¹Махнюк В.М., ¹Чайка Г.В., ²Чорна В.В.,
¹Волощук О.В., ¹Мельниченко С.О., ¹Пелех Л.В.

¹ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», м. Київ

²Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Заклади охорони здоров'я, що розміщуються у вбудованих нежитлових приміщеннях житлових будинків, є медичними установами нового типу, для яких в українському законодавстві відсутні санітарно-гігієнічні вимоги щодо їх розміщення. Зазначене слугувало підставою для проведення комплексних гігієнічних досліджень з цього питання з використанням методу Т. Сааті.

Мета. Проведення експертної оцінки особливостей впливу архітектурно-планувальних рішень та умов експлуатації вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я на самопочуття медпрацівників та умови перебування відвідувачів і мешканців шляхом парного порівняння ієрархій (метод Т. Сааті).

Матеріали та методи досліджень. Матеріалами досліджень були архітектурно-планувальні рішення щодо розміщення та експлуатації вбудованих у житлові будинки ЗОЗ, які підлягали експертній оцінці за методом Т. Сааті.

Висновки. За результатами проведених досліджень обґрунтовано внесення змін до нормативної бази містобудівного законодавства – ДБН В.2.2-10-2001 «Заклади охорони здоров'я» щодо унормування зони спеціального призначення під розміщення тимчасових міні-автостоянок для медпрацівників та відвідувачів вбудованих ЗОЗ.

Ключові слова: експертна оцінка, вбудовані заклади охорони здоров'я, інформативність характеристик архітектурно-планувальних рішень, визначення ієрархій гігієнічних показників умов експлуатації.

© Махнюк В.М., Чайка Г.В., Чорна В.В., Волощук О.В., Мельниченко С.О., Пелех Л.В. СТАТТЯ, 2021.

